

А Тарасъ какво станѣ? А Тарасъ се расхождаше по сичка Полша съ своятъ полкъ, изгори осемнаесе паланки, до чтиресе черкови полски и доходи до само Краковъ. Много шляхта испоби, разграби най-богатитѣ и най-добри чифлици; распечатахъ и разлѣхъ по земѣжта казацитетѣ стогодишни медове и вина, които се невредимо вардѣхъ въ господарски земици; изсѣкохъ и попалихъ скѣпи сукна, дрѣхи и сѫдове, колкото намѣрихъ въ земниците. „Ништо не жалѣйте!“ повторяше Тарасъ. Не пожалѣхъ казацитетѣ чернооки госпожици, бѣлогрѣди, свѣтлолики лѣвойки; тѣ не можѣхъ и въ самитѣ олтаре да се спасѧтъ: Тарасъ ги палѣше заедно съ олтаретѣ. Много бѣли рѣцѣ се дигахъ изъ пламникътѣ къмъ небото, много жаловити викове и плачове, черната земя да се растреперя и полска трева отъ жалба да повѣне. Но казацитетѣ ништо не слушахъ, а палязвахъ на копия дѣцата имъ и хврѣгахъ ги въ пламникътѣ при тѣхъ. „Това ви е, проклети ляси, моментъ слѣдъ Остапа!“ повторяше Тарасъ. И такжъ поменъ Остапу правѣши той въ сѣко село додѣ полското правительство видѣ, че тарасовитѣ работи не сѫ прости хайдутлукъ, и даде заповѣдъ на той самий Потоцки да улови Тараса безъ друго съ петь полка.

Шестъ дена бѣгахъ казацитетѣ отъ потеря по малки пѣтечки; коньетѣ едва ги носѣхъ на себе си. Но Потоцки тоя пѣть се показа достоенъ за дадената му заповѣдь: неуморно ги гони и настигна ги на Днѣстровскиятъ брѣгъ, дѣто бѣ се запрѣлъ Булба да си почива въ една оставена развалена крѣпость.

Надъ самиятъ брѣгъ на рѣка Днѣстръ се видѣше тя съ разчиранъ ровъ и развалени стѣни. На врѣхъ сипеятъ се видѣше камънакъ и потрошени керниче, като че въ една минута шите се открыти и сгромоляса на доле. Тука го обиколи отъ двѣ страни коронни гетманъ Потоцки. Четери дена се бихъ и борихъ казацитетѣ съ керниче и камъне. Но исхарчи имъ се и захерето и силитѣ, Тарасъ се наѣ да се пробие презъ редоветѣ имъ.

И казацитетѣ бѣхъ се веке пробиле и можѣхъ оште ведижъ да имъ послугувать вѣрно брѣзи кони, но отведенілъ на срѣдъ пѣть, се запрѣ Тарасъ и извика: „Стой! пади ми лулата съ тютюнъ; не давамъ и лулата на проклетитѣ ляси!“ И паведесе старий войвода да дира въ тревѣта лулата съ тютюнъ, нераздѣлна посестрича по морята и сушитѣ, на пѣть, и дома. А въ това време го нагони една